

TÍÐINDI

TÁ IÐ SJÚKRARØKTIN ER BEST, SÆST HON IKKI

Um eg hevði fimm lív, hevði eg verið sjúkrarøktarfrøðingur í øllum. Tað sigur Marna Ellingsgaard Jensen, leiðari fyri Norðoya Bú- og Heimatænastu

Grein: Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar

Sjúkrarøktarfrøðingur; tað ætlaði Marna Ellingsgaard Jensen sær ikki at vera. Ella tað hevur í øllum førum ikki altíð ligið í kortunum. Hetta gjørdist hon púra sannførd um, tá ið hon í 9. flokki fór í starvsvenjing á einum sjúkrahúsi í Danmark. Hon skuldi hjálpa við at røkta tveir eldri menn, ið skuldu gjøgnum ymiskar kanningar. Hetta dámdi henni ikki, og tí var tað eisini púra greitt, at hetta var ikki nakað, hon skuldi arbeiða við.

Tilvildin vildi tað øðrvísi. Fimm ár seinni fór ein góð vinkona hjá Marnu at lesa til sjúkrarøktarfrøðing. Tað birti upp undir áhugan hjá Marnu til at eisini at fara lesa. Harafturat ivaðist Marna eisini í, um hon skuldi gerast trúboðari, og tá var tað hent at vera sjúkrarøktarfrøðingur.

Marna og foreldrinu búðu tá í Danmark. Marna var bara 18 ára gomul, tá ið hon søkti inn at lesa, og á skúlanum í Danmark hildu tey, at hon var ov ung til at læra til sjúkrarøktarfrøðing. Men tað helt mamma Marnu ikki. Hon stuðlaði henni. Hon bað hana søkja inn á sjúkrarøktarfrøðiskúlan heima, tí familjan hevði ætlanir um at flyta heim aftur til Føroya. Marna byrjaði á sjúkrarøktarfrøðiskúlanum í 1986.

- Tað havi eg verið ordiliga glað fyri, og eg haldi, at tað er ein stórir fyrimunur at hava lært í Føroyum. Eg kenni fleiri, sum hava lært í Danmark, og haldi man fær eina breiðari vitan her, í mun til tað meiri spesialiseraða í Danmark. Eisini er netverk-ið, ið verður bygt í útbúgv-ingartíðini, at gagni seinni í arbeiðslivinum, sigur Marna Ellingsgaard.

Hetta var bara byrjanin til eitt hav av royndum innan heilsuverkið. Marna hevur millum annað starvast á

Klaksvíkar Sjúkrahúsi á medisinskari og kirurgiskari deild, heimatænastuni og sum undirvísari. Síðani eldraðkið varð lagt út til kommunurnar, hevur hon røkt starvið sum leiðari á Norðoyar Bú- og Heima-tænastu.

Marna er stillfjør og blíð-lig, men ongin ivi er um, at styrki, brennandi áhugi og orka dríva Marnu í arbeiði hennara. Tað skal til sum leiðari í eini tænastu, ið fevnir um Norðoya Røktarheim, Norðoya Ellis- og Vistarheim, Sambýlið á Heygnum, Heimið við Vágna og Sambýlið í Bøgøtu, umframt Búðatrøð, dagtilhald, ergo- og fysioterapieind og heima-tænastu.

Besta tíðin í mínum arbeiðslívi var sum heimasjúkrasystir

Marna byrjaði í Heima-tænastuni í 1996, og treivst frá fyrsta degi.

- Tað tiltalaði meg beinanvegin. At hjálpa fólki at liva

tað lívið, tey ynsktu – í øllum førum so nógv sum gjørligt, greiðir Marna frá.

Tað hevur týðning fyri Marnu, at hon kennir á sær, at hon ger mun. Tað føldi hon í starvinum sum heima-sjúkrarøktarfrøðingur.

- At hjálpa fólki heima hjá sær sjálvum, dámdi mær væl. Eg haldi, at hetta er tann besta tíðin í mínum arbeiðslívi.

Marna hevur saman við øðrum sjúkrarøktarfrøðingum givið sitt ikast til, at fólk støðast væl heima hjá sær sjálvum. Ein kannig varð gjørd, ið vísti, at fólk ynskja at vera heima sum longst. Kanningin varð gjørd í sambandi við umleggingar í Norðoya Bú- og Heimatænastu, soleiðis at tænastan hjá teimum kundi tillagast brúkarunum so neyvt sum gjørligt.

Bilur var ein fortreyt í starvinum sum heima-sjúkrarøktarfrøðingur

“At fara í starvsvenjing hjá

Trinulenu” var vanligt at siga, tá sjúkrarøktarfrøðingarnir skuldu í starvsvenjing í heimatænastuni í Klaksvík. Trinulena var ímyndin av heimatænastuni, ið tá nevndist heimarøktin.

Ein fortreyt í heima-tænastuni tá var, at tú mátti eiga bil. Marna mátti tí út at keypa sær bil, tí hon átti ongan frammanundan. Nógv er broytt síðani tá. Í dag eru 17 bilar knýttir at Norðoya Bú- og Heimatænastu.

Í báti og við tyrlu til arbeiðis

Norðoya Bú- og Heima-tænasta fevnir um Norðoyggjar, sostatt eisini Kalsoy, Fugloy og Svínø. Tað er tó ikki ofta, at boð eru eftir teimum av smáu oyggjunum. Har er ikki ein føst skipan á smáu oyggjunum, sum tað er á meginlandinum.

Tá Marna arbeiðdi sum heimasjúkrarøktarfrøðingur, var hon á sjúkrahúsinum í Svínø. Hon sigldi út, og fór heimaftur við tyrluni.

verða útskrivaðir - ofta til víðari viðgerð í heiminum.

Í dag er arbeiðið hjá sjúkrarøktarfrøðingum meira individuelt og fakliga krevjandi. Men tað er betri fyri sjúklingin.

Eitt annað, sum sær út til at broytast, er, at fleiri nú ynskja at sleppa at doyggja heima. Tað krevst serlig sjúkrarøkt og nógv tíð at verða um doyggjandi og tey avvarðandi.

Aftur í skúla

Marna var mangan vegleiðari hjá lesandi, tá ið tey vóru í starvsvenjing í heimatænastuni. Henni dámdi so mikið væl, at hon eftir áheitan fór at undirvísa á sjúkrarøktarfrøðiskúlanum, og fór í 2009 í holt við masterútbúgvingina í útbúgving og læring.

Marna hevur ofta verið spurd um, hví hon áhaldandi tímir at útbúgva seg.

- Tað er eisini krevjandi, men spennandi og neyðugt, tí eg vil hava høga fakligheit, sigur Marna Ellingsgaard.

At gerast leiðari var ikki nakað, Marna hevði ímyndað sær var nakað fyri hana. Tættu relatióinina til menniskju, dámdi henni best. Hon var tá farin aftur til Klaksvíkar í starvið sum leiðari á Sambýlinum á Heygnum. Henni dámdi arbeiðið so væl, at hon fór víðari undir eina leiðaraútbúgving.

- Leiðsla vísti seg at vera ordiliga spennandi, tað at verða við til at skapa karmar, sigur Marna.

Stríddist fyri at fáa fakligan samskipara